

VROM-Inspectie
Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

> Retouradres Postbus 30020 9700 RM Groningen

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Skarsterlan
Postbus 101
8500 AA Joure

VROM-Inspectie
Directie Uitvoering
Regionale afdeling Noord

Cascadeplein 10
Postbus 30020
9700 RM Groningen
www.vrom.nl

Contactpersoon
drs. V.K. van der Bijl

T 050-5992700
F 050-5992699
vin-ruimtelijkeplannen
@minvrom.nl

VERZONDEN 20 JULI 2010

Datum
Betreft Bestemmingsplan Joure - Bedrijventerreinen

Kenmerk
2010.0043995-VBIJ-N

Geacht college,

Op 9 juni 2010 heb ik uw verzoek ontvangen om advies op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening over het voorontwerpbestemmingsplan "Joure-Bedrijventerrein".

In de brief van 26 mei 2009 aan alle colleges van burgemeester en wethouders heeft de minister van VROM aangegeven over welke nationale belangen uit de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid (RNRB, TK 2007-2008, 31500 nr. 1) gemeenten altijd overleg moeten voeren met het Rijk. Gemeenten verzoeken zelf de afzonderlijke rijksdiensten om advies. De VROM-Inspectie coördineert de rijksreactie over voorontwerpbestemmingsplannen, -projectbesluiten en -structuurvisies.

Het bovengenoemde plan geeft aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen, gelet op de nationale belangen zoals die zijn verwoord in de RNRB. Het nummer achter het nationaal belang verwijst naar het nummer in de RNRB.

Nationaal belang 02/40: Basiskwaliteit hoofdinfrastructuur

Het plangebied wordt zoals aangegeven doorsneden door enkele planologisch relevante gastransportleidingen. In het voorontwerpbestemmingsplan is niet aangegeven welke eigenschappen aan de leidingen zijn verbonden zodat niet valt na te gaan welke zonering van toepassing is. Wel wordt aangegeven dat een 4 meter dan wel 3 meter zone wordt aangehouden, onduidelijk is waarom hier verschil tussen zit. Ik adviseer u in overleg te treden met de leidingbeheerder om de kenmerken van de buisleidingen op te vragen en op te nemen in de toelichting.

GEMEENTE SKARSTERLAN stuknummer 2010.3785

Ontvangstdatum: 21-07-2010
Behandelend ambtenaar: Zaal, G.
Streefdatum: 01-09-2010
Classificatienummer: -1.731.21
Cluster visie

VROM-Inspectie
Directie Uitvoering
Regionale afdeling Noord

Kenmerk
2010.0043995-VBIJ-N

Ik wil u erop wijzen dat het Ministerie van VROM nieuw beleid ontwikkelt ten aanzien van de veiligheidszonerings rond buisleidingen. Deze zullen niet langer uitgaan van een toetsings- en/of bebouwingsafstand. De nieuw berekende afstanden kunnen afwijken van wat gangbaar was in de bestaande situatie. Dit kan met name knelpunten opleveren wanneer de PR 10^{-6} groter blijkt uit te vallen dan de gehanteerde bebouwingsafstand en er kwetsbare bestemmingen binnen deze contour blijken te liggen. De contour kan teruggedrongen worden tot binnen de bebouwingsafstand middels het treffen van verscheidene maatregelen. Het is de bedoeling dat er uiteindelijk, conform het Externe Veiligheid Beleid, geen kwetsbare bestemmingen binnen de PR 10^{-6} contour liggen. De gemeente kan bij potentiële knelpunten in contact treden met de leidingeigenaar om te zien welke oplossingen denkbaar zijn.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd is vermeld.

Ik vertrouw erop dat u de opmerkingen op een adequate wijze zult verwerken in het bestemmingsplan.

Een afschrift van deze brief heb ik gezonden aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân.

Hoggachtend,
de directeur-inspecteur regio Noord,

mr. fr. M.K. Tilstra

MEERKING VAN DE GEMEENTE: 20100723
Ontvangstdatum: 23-07-2010
Behandelend ambtenaar: Zaal, G.
Streefdatum: 03-09-2010
Classificatienummer: -1.731.21
Cluster: visie

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
snekertrekweg 1
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25
www.fryslan.nl
e-mail: provincie@fryslan.nl

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Skarsterlân
Postbus 101
8500 AC JOURE

Leeuwarden, 20 juli 2010
Verzonden, **22 JUL 2010**

Ons kenmerk : 00905106
Afdeling : Ruimte
Behandeld door : F. Jilderda / (058) 292 52 43 of f.jilderda@fryslan.nl
Uw kenmerk : -
Bijlage(n) : -

Onderwerp : Voorontwerpbestemmingsplan 'Joure - Bedrijventerreinen'.

Geacht college,

Op 10 juni 2010 is bovengenoemd plan ter advisering ontvangen.

De provinciale belangen in het plan geven aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Zelfstandige kantoren (categorie 2)

In het vigerende bestemmingsplan Woudfennen I van 1990 zijn nog onbeperkt zelfstandige kantoren toegestaan. Het provinciale beleid ten aanzien van het toestaan van zelfstandige kantoren is sindsdien echter gewijzigd. Dit heeft in de bestemmingsplannen Woudfennen II en Woudfennen III geresulteerd in een beperking van de totale omvang aan zelfstandige kantoren. In de bestemming 'Bedrijventerrein-Bedrijvenpark' van voorliggend bestemmingsplan zijn kantoren tot 1200 m² bvo bij recht toegestaan, met een ontheffingsmogelijkheid tot 2400 m² bvo. Een beperking van de totale omvang aan kantoren is niet in de bestemmingsregels opgenomen. Er is hiermee sprake van strijd met het Streekplan Fryslân 2007.

Qua uitstraling leent het bedrijventerrein zich wel voor de vestiging van enige kantoren. Gewaakt moet echter worden voor een algehele herprofilering van bedrijventerrein naar kantorenpark. Dit zou ten koste gaan van de regionale afspraken die zijn gemaakt over kantoorontwikkelingen. In het Streekplan Fryslân 2007 is Joure aangewezen als regionaal centrum. In regionale centra kunnen kantoren van 1200 bvo aanvaardbaar worden geacht, mits de totale omvang van kantoren nog passend is bij de schaal van de kern. Gezien de totale omvang aan kantoren die reeds aanwezig is op de Woudfennen ben ik in principe van mening dat alleen de bestaande kantoren op het bedrijventerrein in aanmerking komen voor een kantoorbestemming. Daarnaast zou vanwege de huidige planologische regeling in het be-

stemmingsplan Woudfennen I een beperkte uitbreiding van de totale omvang aan kantoren nog aanvaardbaar kunnen zijn. De uitbreiding moet beperkt blijven tot een omvang van 2000 m² bvo.

Kantoren Seewei en Tolhusleane/DE

Binnen de bestemming 'Bedrijventerrein' zijn bestaande zelfstandige kantoren specifiek bestemd. Niet zelfstandige kantoren zijn toegestaan tot 50% van het bvo van het bedrijf met een maximum van 1200 m². Inhoudelijk kan met deze regeling worden ingestemd. Alleen is de redactie van artikel 4.5 sub j zodanig dat de illusie wordt gewekt dat zelfstandige kantoren tot 1200 m² zijn toegestaan. Ik stel voor de bepaling aan te passen zodat duidelijk is dat zelfstandige kantoren, behalve de bestaande, niet zijn toegestaan. Dit kan door het woord 'of' te vervangen door 'en'.

Reclame-uitingen (categorie 2)

Binnen de bestemming 'Bedrijventerrein' kunnen reclame-uitingen tot 15 meter worden opgericht. Binnen de bestemming 'Bedrijventerrein-Bedrijvenpark' kunnen reclame-uitingen tot 18 meter worden opgericht. Ik kan instemmen met de regeling in de bestemming 'Bedrijventerrein'. Omdat reclamezuilen alleen binnen het bouwvlak mogen worden gebouwd is duidelijk dat reclamezuilen bedrijfsgebonden moeten zijn. Dit geldt niet voor de regeling in de bestemming 'Bedrijventerrein-Bedrijvenpark'. De reclamezuilen mogen hier ook gerealiseerd worden buiten het bouwvlak. Dus ook niet bedrijfsgebonden reclamezuilen kunnen op het terrein opgericht worden. Ik acht dit in strijd met het Streekplan Fryslân 2007. Ik ga er vanuit dat u de regeling zodanig aanscherpt dat alleen bedrijfsgebonden reclamezuilen worden toegestaan.

Archeologie (categorie 2)

Het bedrijventerrein Tolhuswei/DE ligt voor een klein deel op een vuursteenplaats. U heeft ter plaatse een dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' opgenomen met bouwregels voor gebouwen en een aanlegvergunningstelsel. Op grond van de regels is een aanlegvergunning vereist als sprake is van werkzaamheden van 50 m² en dieper dan 0,50 meter. Op grond van provinciaal beleid moet archeologisch onderzoek plaatsvinden voor ingrepen dieper dan 0,30 meter. Het plan dient hierop aangepast te worden.

In het plan is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het verwijderen van de bestemming 'Waarde-Archeologie'. Als criterium is gesteld dat op basis van archeologisch onderzoek door een ter zake deskundige moet worden aangetoond dat geen waarden meer aanwezig zijn. Het heeft de voorkeur een advies van de provinciaal archeoloog als voorwaarde in de wijzigingscriteria op te nemen. Ik stel voor dat u de betreffende bepaling hierop aanpast.

Landschappelijke inpassing (categorie 2)

Op het bedrijventerrein Tolhusleane/DE zijn aan de west- en noordzijde groenelementen aanwezig die zorgen voor een groene afscherming tussen de bebouwing op het terrein en het landelijk gebied. De handhaving van deze elementen is in het plan echter niet geregeld. Ik ben van mening dat de groenelementen alsnog van een passende bestemming dienen te worden voorzien met daaraan gekoppeld een aanlegvergunningstelsel.

De bestaande groenelementen op de bedrijventerreinen Seewei en Woudfennen zijn wel van een passende bestemming voorzien. Wel acht ik het van belang dat het behoud van de opgaande beplanting wordt gewaarborgd door het opnemen van een aanlegvergunningstelsel.

Het plan geeft overigens aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Plantechisch/juridisch (categorie 4)

De bestemmingen 'Bedrijventerrein' en 'Bedrijventerrein - Bedrijvenpark' zijn niet opgesteld via dezelfde systematiek waardoor de bestemmingsregels moeilijk te doorgronden zijn. Ik adviseer u de bestemmingen meer op elkaar af te stemmen. Tevens is een enkele foute verwijzing in de bestemmingsregels aangetroffen.

Ik adviseer u in artikel 5.5 sub g de verwijzing naar 5.5 sub a onder 3 te vervangen door een verwijzing naar 5.1 sub a onder 3 zodat duidelijk is dat de toegestane detailhandel maximaal 200 m2 mag bedragen. Een verwijzing naar 5.5 sub a onder 3 schept de illusie dat andere detailhandel dan in de doeleindenomschrijving omschreven is toegestaan mits niet groter dan 200 m2.

Wanneer het ontwerpplan ter inzage wordt gelegd, acht ik toezending van het plan noodzakelijk.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

b.a.

drs. M.H.J. Stijnen
Hoofd afdeling Ruimte

W E T T E R S K I P
F R Y S L Â N

Gemeente Skarsterlân
Postbus 101
8500 AC JOURE

GEMEENTE SKARSTERLAN stuknummer 2010.3791

Ontvangstdatum: 21-07-2010
Behandelend ambtenaar: Zaal, G.
Streefdatum: 01-09-2010
Classificatienummer: -1.731.21
Cluster visie

Leeuwarden, 19 juli 2010
Bijlage(n):

Ons kenmerk: WFN1010311
Tel: 058 292 2629 / S.I. Raabe

cluster Plannen
Uw kenmerk:

Onderwerp:
Reactie op voorontwerp- bestemmingsplan bedrijventerreinen Joure.

Geachte heer Zaal,

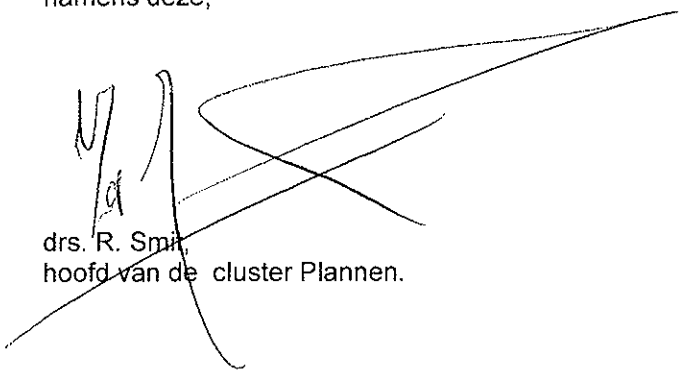
Wij hebben van u het "Voorontwerp-bestemmingsplan bedrijventerreinen Joure" ontvangen met het verzoek om een advies te geven. Wij voldoen hierbij aan uw verzoek. Deze brief vormt het wateradvies voor dit voorontwerpbestemmingsplan.

Zoals wordt opgemerkt in het voorontwerp- bestemmingsplan betreft het een plan met een consoliderend karakter dat, buiten enkele perceelsgerichte ontwikkelingsmogelijkheden, geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt die van invloed zijn op de waterhuishouding. Wij hebben daarom geen op- of aanmerkingen op het plan.

Graag willen wij op de hoogte worden gehouden van eventuele wijzigingen.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

drs. R. Smit,
hoofd van de cluster Plannen.

Wetterskip Fryslân

Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
Telefoon: 058 - 292 22 22 - Fax: 058 - 292 22 23

BRANDWEER

Fryslân

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van
de gemeente Skasterlân
De heer G. Zaal
Postbus 101
8500 AC JOURE

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
Aldlânsdyk 11
8934 AA LEEUWARDEN
Tel. (058) 299 66 99
Fax (058) 299 66 90
www.brandweefryslan.nl
info@brandweefryslan.nl
BTW-nummer: NL 8173.71.072.B01
Banknummer: 28.51.28.647

Datum	28 juni 2010	Behandeld door	S. Veerbeek
Onze referentie	BRWU10/162	Doorkiesnummer	088-2299603
Uw referentie		E-mail	s.veerbeek@brandweefryslan.nl
Uw brief van	9 juni 2010	Bijlagen	1
Onderwerp	Advies externe veiligheid met betrekking tot het voorontwerp-bestemmingsplan "Joure Bedrijventerreinen"		

Geacht College,

Op 9 juni 2010 heeft u aan ons ter advisering het bestemmingsplan "Joure Bedrijventerreinen" toegezonden, met de vraag eventuele opmerkingen aan u te richten.

In deze brief worden onze bevindingen en ons advies in hoofdlijnen weergegeven. Een nadere onderbouwing vindt u in de bijgevoegde toelichting. In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de veiligheidssituatie; wij gaan niet in op de vraag of het groepsrisico aanvaardbaar is.

Conclusies

Dit bestemmingsplan is een conserverend plan. In en in de directe nabijheid van het plangebied liggen diverse risicobronnen.

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobronnen:

- plaatsgebonden risico
- groepsrisico
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
- bestrijdbaarheid
- zelfredzaamheid

Onderstaand zijn de conclusies opgenomen.

GEMEENTE SKARSTERLAN stuknummer 2010.3359

Ontvangstdatum: 29-06-2010
Behandelend ambtenaar: Zaal, G.
Streefdatum: 10-08-2010
Classificatienummer: -1.731.21
Cluster visie

Meïinoar foarút

BRANDWEER

Fryslân

Risicovolle inrichtingen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobronnen zijn:

LPG tankstation (BP)

- De plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} ligt buiten het plangebied.
- Het invloedsgebied (150 meter) raakt een beperkt gedeelte van het plangebied.
- De bijdrage aan het groepsrisico van dit bestemmingsplan is zeer beperkt en niet relevant om te berekenen.
- Er vinden op basis van dit bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen plaats binnen het invloedsgebied van het LPG tankstation.

2 propaantanks (Dreamflights/ J. de Jong)

- In het plangebied liggen 2 propaantanks van $7,2\text{m}^3$ en 8m^3 .
- Deze 2 inrichtingen vallen niet onder de werkingssfeer van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).

Vuurwerkinrichting (Evuco Vuurwerk)

- Deze inrichting komt niet boven de drempelwaarden uit van het BRZO (op basis van het netto explosief materiaal).
- De vuurwerkinrichting binnen het plangebied valt dan ook niet binnen de werkingssfeer van het Bevi.
- Op de risicokaart staat deze inrichting nog aangeduid als Bevi-inrichting. Dit is niet juist.

Ammoniakoelinstallatie (terrein Douwe Egberts/ Imperial Tobacco)

- De vergunde hoeveelheid ammoniak wat in het insluitsysteem aanwezig mag zijn, is maximaal 1500 kg.
- De inrichting valt niet binnen de werkingssfeer van het Bevi.
- Op de risicokaart staat deze inrichting nog aangeduid als Bevi-inrichting. Dit is niet juist.

Transport van gevaarlijke stoffen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobron zijn:

- Voor het plangebied is de weg "A7" van belang. Uit berekeningen in het kader van het ontwerp Basisnet blijkt, dat er geen plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} buiten deze weg berekend wordt.
- De hoogte van het groepsrisico is voor dit plan niet bekend. Op basis van de drempelwaardentabel (PGS 3, deel 2) is een overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico niet aannemelijk ter hoogte van dit plangebied.
- Er is geen verantwoording gedaan van het groepsrisico. Dit is op basis van het geldende (circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen) en toekomstige beleid ook niet verplicht. Er vindt namelijk geen toename plaats van het aantal personen binnen het invloedsgebied van de weg op basis van dit ruimtelijk plan.

BRANDWEER

Fryslân

Hogedruk aardgasleidingen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobronnen zijn:

- In het plangebied liggen diverse hogedruk aardgasleidingen (4 inch tot 8,63 inch, 40 bar werkdruk). De leidingen hebben een dodelijk effectgebied van 45 meter tot 95 meter.
- Het plan maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk binnen het invloedsgebied van de buisleidingen.
- Binnen de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} bevinden zich geen relevante kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten in dit bestemmingsplangebied.

Bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid

Voor zover te beoordelen komen geen knelpunten in de zelfredzaamheid naar voren voor de bestemmingen binnen dit bestemmingsplan met uitzondering van de aanwezigheid van een kinderspeelparadijs op de Woudfennen binnen het invloedsgebied van de A7.

In het kader van de bestrijdbaarheid komen 2 knelpunten naar voren wat betreft de bereikbaarheid en de primaire en secundaire waterwinning op een klein gedeelte van het bedrijventerrein Sewei. In het kader van het KVO-B-traject zijn al voorstellen gedaan voor het verbeteren van de waterwinning en de bereikbaarheid.

Overige opmerkingen bestemmingsplan

Binnen het bedrijventerrein heeft het tentoonstellingsgebouw (Stichting it Toanhûs) de bestemming "maatschappelijk". Op basis van deze bestemming kunnen ook niet-zelfredzame objecten worden opgericht. Gezien de aard van het terrein en de naastgelegen buisleiding is het verstandig om dit te voorkomen.

Op alle drie de terreinen worden risicovolle inrichtingen uitgesloten. Het is de vraag of dit ook wenselijk is op de locaties met de "zwaardere" milieucategorieën van bedrijven.

Advies

In overeenstemming met bovengenoemde opmerkingen adviseert Brandweer Fryslân om:

- De ontwikkeling van niet of verminderd zelfredzame functies in de toekomst te voorkomen binnen de invloedsgebieden van de risicobronnen, zoals een kinderspeelparadijs.
- Te heroverwegen of het wenselijk is om in de toekomst geen risicovolle inrichtingen toe te staan op alle locaties binnen deze bedrijventerreinen.
- Binnen de bestemming "maatschappelijk" niet-zelfredzame functies uit te sluiten.
- Middels het KVO-B-traject de waterwinning en de bereikbaarheid te verbeteren van het bedrijventerrein Sewei in combinatie met het project Knooppunt Joure.
- De Bevi-aanduiding van de genoemde inrichtingen op de risicokaart te verwijderen.

Voor advies inzake de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van (zwaar) ongeval in het plangebied als gevolg van activiteiten die niet onder het Bevi of cRnvgv vallen, verwijzen wij u door naar uw gemeentelijke brandweer.

Graag willen wij van u vernemen hoe ons advies binnen uw organisatie wordt verwerkt. Deze informatie willen wij gebruiken bij de verdere ontwikkeling van onze adviestaak.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met mevrouw S. Veerbeek van de afdeling Risicobeheersing, te bereiken via 088-2299603. In verband met

Meiïnoar foarút

BRANDWEER

Fryslân

vakantie van mevrouw Veerbeek kunt u van 28 juni tot en met 9 juli contact opnemen met de heer R. de Groot van de afdeling Risicobeheersing, te bereiken via 088-2299602.

Een afschrift van deze brief zenden wij ter kennisname aan de heer G. Sjoerdstra, commandant Brandweer Skarsterlân.

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur van de Hulpverleningsdienst,

ir. E. Boetes MCDM
Hoofd afdeling Risicobeheersing

Meiïnoar foarút

**Toelichting op het advies van
Brandweer Fryslân**
met betrekking tot de externe veiligheid in
relatie tot het Bestemmingsplan Joure
Bedrijventerreinen

Ing S. Veerbeek

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	2
1.1.	De achtergrond.....	2
1.2.	De aanvraag.....	2
1.3.	De opbouw van het advies.....	3
2.	Toetsingskader.....	4
2.1.	Ongevalsscenario's risicobronnen.....	4
2.1.1	LPG-tankstations.....	4
2.1.2	Propaantank.....	5
2.1.3	Inrichtingen met toxische stoffen.....	6
2.1.4	Vervoer gevaarlijke stoffen.....	6
2.1.5	Hogedruk aardgastransportleidingen.....	7
2.2.	Bestrijdbaarheid.....	9
2.2.1	Incident bij het LPG-tankstation/ bij de propaantank.....	10
2.2.2	Incident met gevaarlijke stoffen op de weg.....	10
2.2.3	Incident bij de buisleiding.....	11
2.3.	Zelfredzaamheid.....	11
2.4.	Verantwoordingsplicht.....	12
3.	De risicobronnen.....	14
3.1.	De risicovolle inrichtingen.....	14
3.1.1	LPG-tankstation.....	14
3.1.2	Propaantanks.....	15
3.1.3	Vuurwerkinrichting.....	15
3.1.4	Inrichting met toxische stoffen.....	15
3.2.	Transport gevaarlijke stoffen.....	15
3.3.	Hogedruk aardgasleidingen.....	18
3.4.	Overige opmerkingen ruimtelijk plan/ milieuvergunning.....	20
4.	Conclusies en advies.....	21
4.1.	Conclusies.....	21
4.1.1	Risicovolle inrichtingen.....	21
4.1.2	Vervoer van gevaarlijke stoffen.....	22
4.1.3	Hogedruk aardgasleidingen.....	22
4.1.4	Bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid.....	22
4.1.5	Overige opmerkingen bestemmingsplan.....	22
4.2.	Advies.....	23
4.3.	Restrisico.....	23

1. Inleiding

Het onderhavige document betreft een advies in relatie tot het groepsrisico en de externe veiligheid. Het gaat in dit geval over de externe veiligheid in relatie tot het bestemmingsplan "Bedrijventerreinen Joure" van de gemeente Skarsterlân. Dit plan is een conserverend bestemmingsplan. In of in de nabijheid van het plangebied liggen een aantal risicobronnen die invloed hebben op de ruimtelijke ontwikkelingen in het bestemmingsplangebied.

1.1. De achtergrond

Met de vaststelling van het Bevi ('Besluit externe veiligheid inrichtingen') is het bevoegd gezag verplicht gesteld het bestuur van de regionale brandweer als adviseur te betrekken bij ruimtelijke besluiten op grond van artikel 13, lid 3. In het nieuwe Bevi is opgenomen dat o.a. bij ruimtelijke procedures binnen het 1% letaliteitgebied (invloedsgebied) verplicht advies aan de brandweer gevraagd moet worden.

In de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRVgs) is ook opgenomen, dat de regionale brandweer in de gelegenheid dient te worden gesteld advies uit te brengen over het groepsrisico, de zelfredzaamheid en de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval. De Circulaire wordt naar verwachting in 2010 omgezet in een AMvB externe veiligheid transport, waarmee de risiconormering wettelijk zal zijn verankerd. In deze AMvB is de adviesrol van de regionale brandweer ook verankerd.

In augustus 2009 is daarnaast het ontwerp Besluit externe veiligheid buisleidingen gepubliceerd. In dit Besluit is ook opgenomen dat de regionale brandweer om advies moet worden gevraagd bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen het invloedsgebied.

De adviestaak voor de regionale brandweer is tot stand gekomen vanwege haar expertise op het gebied van fysieke veiligheidsrisico's en haar rol in de rampenbestrijding. De rampenbestrijding is een multidisciplinaire aangelegenheid waarbij van alle betrokken partners wordt verwacht dat ze zich zo goed mogelijk voorbereiden op zware ongevallen en rampen. In de wet is vastgelegd dat de regionale brandweer de voorbereiding op de rampenbestrijding coördineert. Om goed toegerust te zijn op deze taak is een sterke proactieve, preventieve en preparatieve adviesfunctie van de brandweer noodzakelijk. Op deze wijze komt het advies van de regionale brandweer de kwaliteit en volledigheid van de onderbouwing en afweging van een bestuurlijk besluit nadrukkelijk ten goede.

1.2. De aanvraag

Brandweer Fryslân is gevraagd een advies te geven over het groepsrisico, de zelfredzaamheid van personen en de bestrijdbaarheid van mogelijke incidenten met gevaarlijke stoffen in verband met het bestemmingsplan "Bedrijventerreinen Joure".

BRANDWEER

Fryslân

1.3. De opbouw van het advies

De regionale brandweer adviseert over het groepsrisico, de mogelijkheden tot risicovermindering, de mogelijkheden om de omvang en de effecten van de ramp te bestrijden en ten aanzien van de zelfredzaamheid.

Om hierover te adviseren wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van de ongevalsscenario's en de mogelijkheden van de brandweer in de verschillende scenario's. Daarna zal in hoofdstuk 3 ingegaan worden op de risico's ten gevolge van risicovolle inrichtingen, vervoer van gevaarlijke stoffen en buisleidingen. Daarbij komen het plaatsgebonden risico, het groepsrisico, de zelfredzaamheid en de bestrijdbaarheid aan de orde. Ook wordt ingegaan op de risico-ontvangers, waarbij gekeken wordt naar de veranderingen door het onderhavige ruimtelijke besluit waarop dit advies betrekking heeft. In hoofdstuk 4 worden de conclusies getrokken en advies gegeven.

2. Toetsingskader

2.1. Ongevalseenario's risicobronnen

In deze paragraaf wordt dieper ingegaan op de ongevalsscenario's bij de voorkomende risicobronnen die van invloed zijn op het plangebied. Per risicobron wordt een beschrijving van de ongevalsscenario's gegeven.

2.1.1 LPG-tankstations

Technische en/of menselijke fouten kunnen leiden tot een calamiteit bij een LPG-tankstation. Deze calamiteit kan betrekking hebben op de tankwagen en/of de ondergrondse tank. Binnen de normale bedrijvigheid op het LPG-tankstation vormt het moment van bevoorrading van de ondergrondse tank door een tankwagen het dominante risicomoment. Dat komt doordat de effecten van een calamiteit ten gevolge van een ongeval met de tankwagen dominant ten opzichten van een calamiteit met een ondergronds reservoir¹. In dit advies wordt daarom alleen ingegaan op de gevolgen van een calamiteit met een tankwagen, een zogeheten BLEVE².

Het belangrijkste effect dat optreedt bij een ongeval met een tankwagen gevuld met een brandbaar gas, is een BLEVE.

Effecten van ongelukken met brandbare gassen

Het belangrijkste effect dat optreedt bij een ongeval met een tankwagen gevuld met een brandbaar gas, is een BLEVE. De kans op een BLEVE is bijzonder klein maar het effect is groot. De indicatieve waarde voor de effectafstand (1% letaliteitgebied) bij een grote calamiteit waarbij de gehele wageninhoud vrijkomt is circa 300 meter. De BLEVE geeft zowel een drukgolf als een intense warmtestraling. Binnen een straal van 150 meter van de bron geldt voor onbeschermden personen een letaliteit van 100% door warmtestraling. Op een afstand van 150 meter of meer geldt dat de mensen binnenshuis (niet achter glas) in principe voldoende beschermd zijn tegen de effecten van een BLEVE. Buitenshuis biedt in dit gebied de meeste kleding voldoende bescherming tegen letale effecten. Door glasbreuk kunnen echter ook buiten de 150 meter nog dodelijke slachtoffers vallen. Niet-dodelijke effecten buiten de 150 meter zijn: de kans op brandwonden en glasschade, dat tot verwonding kan leiden.

¹ De risico's voor LPG-autogastankwagens zullen door de invoering van de maatregelen van het 'convenant LPG autogas' (2005) kleiner worden. Het convenant is de uitwerking van de in het kabinetsstandpunt Ketenstudies gemaakte afspraak over de invoering van veiligheidsmaatregelen voor 2010 (dit is vertraagd). De invoering van deze maatregelen vermindert de externe veiligheidsrisico's bij de overslag van een LPG-autogastankauto naar een LPG-opslagtank en langs de transportroutes van LPG-autogastankauto's. Na invoering van de convenant maatregelen wordt het risico bij de bevoorrading van de ondergrondse tank verkleind.

Hierbij gaat het om de volgende twee maatregelen:

- het toepassen van een verbeterde vulslang op LPG-tankwagens;
- Het aanbrengen van een hittewerende coating op alle LPG-tankwagens.

Ten gevolge daarvan wordt bij een LPG-tankstation het externe veiligheidsrisico van de ondergrondse tank meer dominant. Deze risico's zijn echter kleiner. Na invoering van de veiligheidsmaatregelen blijft een restcategorie over die niet kunnen voldoen aan de grenswaarde van het plaatsgebonden risico of de oriëntatiewaarde van het groepsrisico.

² Boiling liquid expanding vapor explosion.

BRANDWEER

Fryslân

Kans versus effect

De normstelling op het gebied van de externe veiligheid geschiedt op basis van risico. Het risico bestaat uit de kans dat een calamiteit optreedt maal het effect van die calamiteit. De kans op een BLEVE is bijzonder klein maar het effect is groot. Uit dit onderzoek blijkt dat situatie voldoet aan de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico.

2.1.2 Propaantank

Technische en/of menselijke fouten kunnen leiden tot een calamiteit bij de propaantank. Deze calamiteit kan betrekking hebben op de tankwagen en/of tank. Binnen de normale bedrijvigheid vormen het moment van bevoorrading van de tank met een tankwagen en het instantaan vrijkomen van de gehele inhoud (8m^3) van de tank de dominante risico's. In dit advies wordt daarom alleen ingegaan op de gevolgen van een calamiteit met een tankwagen, een zogeheten BLEVE³ en het instantaan vrijkomen van de gehele tankinhoud van de tank.

Het belangrijkste effect dat optreedt bij een ongeval met een tankwagen gevuld met een brandbaar gas, is een BLEVE.

Effecten van ongelukken met brandbare gassen

Het belangrijkste effect dat optreedt bij een ongeval met een tankwagen gevuld met een brandbaar gas, is een BLEVE. De kans op een BLEVE is bijzonder klein maar het effect is groot. De indicatieve waarde voor de effectafstand (1% letaliteitgebied) bij een grote calamiteit waarbij de gehele wageninhoud vrijkomt is circa 300 meter. De BLEVE geeft zowel een drukgolf als een intense warmtestraling. Binnen een straal van 150 meter van de bron geldt voor onbeschermde personen een letaliteit van 100% door warmtestraling. Op een afstand van 150 meter of meer geldt dat de mensen binnenshuis (niet achter glas) in principe voldoende beschermd zijn tegen de effecten van een BLEVE. Buitenshuis biedt in dit gebied de meeste kleding voldoende bescherming tegen letale effecten. Door glasbreuk kunnen echter ook buiten de 150 meter nog dodelijke slachtoffers vallen. Niet-dodelijke effecten buiten de 150 meter zijn: de kans op brandwonden en glasschade, dat tot verwonding kan leiden.

Voor de tank is het instantaan vrijkomen van de gehele tankinhoud van maximaal 8m^3 het belangrijkste risico. Naast alle generieke faaloorzaken zoals corrosie, operator fouten en defecte of foute onderdelen, is de belangrijkste, specifieke en directe oorzaak voor lekkages: onderdruk en overdruk. De waarde voor de effectafstand (1% letaliteitgebied) bij het instantaan vrijkomen waarbij de gehele tankinhoud vrijkomt is circa 105 meter⁴.

Kans versus effect

De normstelling op het gebied van de externe veiligheid geschiedt op basis van risico. Het risico bestaat uit de kans dat een calamiteit optreedt maal het effect van die calamiteit. De kans op de bovengenoemde incidenten is bijzonder klein maar het effect is groot. Uit dit onderzoek blijkt dat situatie voldoet aan de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico.

³ Boiling liquid expanding vapor explosion.

⁴ Dit is op basis van de gevarenkaart nr. 6. Er is geen QRA uitgevoerd voor deze propaantank.

BRANDWEER

Fryslân

2.1.3 Inrichtingen met toxische stoffen

Bij een incident met een toxische stof kan onderscheid gemaakt worden in een aantal varianten; het incident vindt binnen plaats of het incident vindt buiten plaats. Daarnaast kan onderscheid gemaakt worden tussen een incident waarbij de verpakking van de stoffen faalt, of waarbij brand een rol speelt in het vrijkomen van de toxische stoffen.

In het geval dat brand een rol speelt in het incident van gevaarlijke stoffen kan onderscheid gemaakt worden tussen het vrijkomen van toxische verbrandingsproducten (welke alleen ontstaan tijdens brand) en het vrijkomen van toxische onverbrande stoffen.

Het is bij alle bovenstaande scenario's van belang dat hulpdiensten, in dit geval de brandweer, zo veel mogelijk proberen te voorkomen dat de toxische stoffen zich via de lucht, of water, verder verspreiden. Hierbij valt te denken aan het inzetten van zogenaamde waterschermen, waarbij een 'muur' van water wordt gecreëerd om de stof 'neer te slaan', of bijvoorbeeld aan het inzetten van zogenaamde 'oil booms' die voorkomen dat de stof zich verder over het oppervlaktewater verspreidt.

Kans versus effect

De normstelling op het gebied van de externe veiligheid geschiedt op basis van risico. Het risico bestaat uit de kans dat een calamiteit optreedt maal het effect van die calamiteit. De kans op een incident is bijzonder klein maar het effect is groot. Uit dit onderzoek blijkt dat situatie voldoet aan de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico.

2.1.4 Vervoer gevaarlijke stoffen

Significante risico's ten gevolge van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg beperken zich tot het bulkvervoer van stoffen. Het vervoer van stukgoed (vaten, gasflessen) wordt niet beschouwd. Ten gevolge van het bulkvervoer van gevaarlijke stoffen ontstaan externe veiligheidsrisico's waarvoor verschillende ongevalsscenario's mogelijk zijn. Deze scenario's zijn afhankelijk van de stofcategorie. De verschillende stofcategorieën zijn

- o brandbare vloeistoffen
- o brandbare gassen
- o giftige gassen en vloeistoffen

Voor elk van deze stoffen wordt hieronder ingegaan op de effecten van een ongeluk met één van deze gevaarlijke stoffen.

Effecten van incidenten met brandbare vloeistoffen

Het effect dat optreedt bij een ongeval met deze groep stoffen is vooral warmtestraling ten gevolge van brand. De effectafstand kan circa 25 meter bedragen, uitgaande van een calamiteit waarbij de hele wageninhoud vrijkomt⁵.

Effecten van incidenten met brandbare gassen

Het belangrijkste effect dat optreedt bij een ongeval met een tankwagen gevuld met een brandbaar gas, is een BLEVE. De kans op een BLEVE is bijzonder klein maar het effect is groot. De indicatieve waarde voor de effectafstand (1% letaliteitgebied) bij een grote calamiteit waarbij de gehele wageninhoud vrijkomt is circa 300 meter. De BLEVE geeft zowel een drukgolf als een intense warmtestraling. Binnen een

⁵ Inclusief een plasbrand met een straal van 14 meter. De afstand tussen deze plas en de 10kW-contour bedraagt dan circa 20 tot 25 meter.

BRANDWEER

Fryslân

straal van 150 meter van de bron geldt voor onbeschermde personen een letaliteit van 100% door warmtestraling. Op een afstand van 150 meter of meer geldt dat de mensen binnenshuis (niet achter glas) in principe voldoende beschermd zijn tegen de effecten van een BLEVE. Buitenshuis biedt in dit gebied de meeste kleding voldoende bescherming tegen letale effecten. Door glasbreuk kunnen echter ook buiten de 150 meter nog dodelijke slachtoffers vallen. Niet-dodelijke effecten buiten de 150 meter zijn: de kans op brandwonden en glasschade, dat tot verwonding kan leiden.

Effecten van incidenten met giftige gassen en vloeistoffen

Bij (zeer) giftige vloeistoffen is het scenario dat ten gevolge van een ongeval de tankwagen lek raakt en een vloeistofplas vormt.

Vervolgens verdampen deze giftige vloeistoffen waardoor een gaswolk ontstaat (met dezelfde gevolgen als een gaswolk van giftig gas).

Voor een toxische gaswolk geldt dat door blootstelling bij een bepaald percentage aanwezige personen letaal letsel zal optreden door de gaswolk. Bij de toxische scenario's zit er enige tijd tussen het ontstaan van het ongeval en het optreden van letsel bij aanwezigen. Daarbij is ook de duur van de blootstelling van invloed op de ernst van het letsel. Snel reageren, naar binnen vluchten en ramen en deuren sluiten is bij dit scenario dus van belang.

Kans versus effect

De normstelling op het gebied van de externe veiligheid geschiedt op basis van risico. Het risico bestaat uit de kans dat een calamiteit optreedt maal het effect van die calamiteit. De kans op een BLEVE is bijzonder klein maar het effect is groot. Uit dit onderzoek blijkt dat situatie voldoet aan de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico.

2.1.5 Hogedruk aardgastransportleidingen

Het huidige externe veiligheidsbeleid voor transport van aardgas door hogedruk aardgasleidingen is omschreven in de Circulaire "Zonering langs hoge druk aardgasleidingen" uit 1984. Formeel gezien dienen ruimtelijke ontwikkelingen aan dit beleid getoetst te worden. In augustus 2009 is echter het ontwerp Besluit externe veiligheid buisleidingen gepubliceerd, met daarin ruimtelijke, technische en veiligheidsaspecten. Hierin zijn normen voor het Plaatsgebonden Risico en een verantwoordingsplicht opgenomen voor het Groepsrisico. Naar verwachting treedt het besluit in 2010 in werking.

Ondergrondse hogedruk aardgasleidingen brengen een risico met zich mee in het kader van externe veiligheid. De mogelijke gevaren voor gasleidingincidenten zijn incidenten ten gevolge van de ontbranding van een brandbaar gas: brand, explosie en de hitte veroorzaakt door een brand.

Een groot deel van de buisleidingincidenten in Nederland wordt veroorzaakt door graaf-, drainage- en heiwerkzaamheden van derden. De schade aan de buisleiding wordt in het algemeen onderverdeeld in:

- pinhole crack (ponsgat, tot ca. 10 mm): ontstaat vaak bij corrosie.
- hole (gat, tot ca. 20 mm.): veelal het gevolg van ongecontroleerde graafwerkzaamheden.
- guillotinebreuk: veelal het gevolg van lasfouten en als gevolg van explosies.

Met de aard van het schademechanisme hangt veelal ook het verloop van de lekkage samen. Afhankelijk van de beschadiging kan de gevaarlijke stof (na

BRANDWEER

Fryslân

inblokken van de betreffende buisleidingsectie) snel (instantaan) of langzaam (continu) vrijkomen.

De grootte van de lekkage heeft invloed op de tijdsduur van de ontdekking. Hoe groter het gat, des te sneller zal een lekkage worden opgemerkt. De ontdekking van een lekkage veroorzaakt door bijvoorbeeld een pinhole crack kan enige tijd (soms dagen, maanden of zelfs jaren) duren.

De reden voor het langer duren van het waarnemen van een klein lek is dat de druk in het buisleidingensysteem niet noemenswaardig zal veranderen, met als gevolg dat zowel de leidingbeheerder als de afnemer niets significant opmerken.

Indien een dergelijke lekkage ook nog eens plaatsvindt in een omgeving waar zich weinig mensen ophouden, kan de lekkage gedurende ruime tijd onopgemerkt blijven.

	kortdurende blootstelling	langdurende blootstelling	4"	8"	12"	16"	24"	36"	48"
10 kW/m ²	PBM	secundaire branden	50	50	100	100	200	300	400
3 kW/m ²	veilig	PBM	50	100	150	200	400	550	800
1 kW/m ²	veilig	veilig	100	200	250	350	650	950	1300

Tabel 1: Indicatieve afstanden bij leidingbreuk (in meters), Gasunie (september 2008), Kaart: Incidenten gasinfrastructuur.

Uitleg bij tabel 1:

- 10 kW/m² heeft als effecten: secundaire branden, 1% overlijdenskans bij onbeschermde blootstelling gedurende 20 seconden, 100% overlijdenskans bij meer dan 2,5 minuten blootstelling.
- 3 kW/m² heeft als effecten: grens voor brandoverslag bij langdurige aanstraling, 90% kans op tweedegraads brandwonden bij 5 minuten blootstelling. Tussen de 3 en 10 kW/m² contour kunnen gewonden vallen (m.n. brandwonden). Personen binnen deze afstanden dienen te worden gealarmeerd en worden verzocht binnen te blijven of naar binnen te gaan om te schuilen.
- De contour van de 1 kW/m² warmtestraling is de minimale afstand voor onbeschermde hulpverleners en omstanders.

Om die risico's te beperken kunnen (hoofdzakelijk door leidingbeheerders) maatregelen genomen worden. Voorbeelden hiervan zijn:

- Een intrinsiek veilig ontwerp van de buisleidingen (wanddiktetoeslag, toeslag op dieptelggingen).
- De toepassing en handhaving van zoneringscriteria. In de wet- en regelgeving is bepaald hoe de zonering langs de ondergrondse hoge drukleidingen is vastgesteld.
- Fysiek-ruimtelijk aangeven van de ligging van de buisleiding ter verlagings van de kans op een calamiteit.

Kans versus effect

De normstelling op het gebied van de externe veiligheid geschiedt op basis van risico. Het risico bestaat uit de kans dat een calamiteit optreedt maal het effect van die calamiteit. De kans op een ernstig incident is bijzonder klein maar het effect is groot. Uit dit onderzoek blijkt dat situatie voldoet aan de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico.

BRANDWEER

Fryslân

2.2. Bestrijdbaarheid

Hoe beter de bestrijdbaarheid, hoe lager het restrisico, hoe minder omvangrijk de bestuurlijk te accepteren onveiligheid. Het is hierbij een gegeven dat 100% veiligheid nooit geboden zal kunnen worden. Ondanks alle veiligheidsvoorzieningen blijft altijd een kans bestaan dat een ongewenst voorval met gevaarlijke stoffen zich voordoet.

Indien onverhoopt toch een incident met gevaarlijke stoffen plaatsvindt, kunnen de nadelige gevolgen worden beperkt door de inzet van de brandweer.

Onder bestrijdbaarheid (dreigende) calamiteit vallen alle maatregelen die invloed hebben op de bestrijdbaarheid van een calamiteit ten gevolge van een risicovolle activiteit. Hiervoor zijn een aantal aspecten van belang:

- Bereikbaarheid van calamiteit/inrichting in relatie tot aanrijroutes.
- Opstelplaatsen.
- Bluswater: primair, secundair en tertiair.
- Opkomsttijd en slagkracht brandweer.
- Aanvalsplan of bereikbaarheidskaart.

Voor het opstellen van het advies heeft ten aanzien van de bestrijdbaarheid afstemming plaatsgevonden met de heer E. Dijkstra van Brandweer Skarsterlân.

Om een vergelijkbaar kwaliteitsniveau van brandweezorg in elke regio te krijgen, worden de bandbreedten voor opkomsttijden voor de brandweer vastgelegd in het bij de Wet Veiligheidsregio's behorende Besluit Veiligheidsregio's.

In het onderstaande overzicht zijn de opkomsttijden weergegeven, zoals opgenomen in het ontwerpbesluit Veiligheidsregio en aangepast in de nota naar aanleiding van het nader verslag. Dit betreft de opkomsttijd van de eerste basisbrandweereenheid.

Tijdschijf	Normtijd	Gebruiksfuncties als bedoeld in het Bouwbesluit 2003
A	5 minuten	Winkelfunctie met een gesloten constructie
		Woonfunctie boven een winkelfunctie
		Celfunctie
B	6 minuten	Woonfunctie portiekwoningen/ portieklats en verminderd zelfredzamen
C	8 minuten	Overige woonfuncties
		Winkelfunctie
		Gezondheidszorgfunctie
		Onderwijsfunctie
		Logiesfunctie
D	10 minuten	Kantoorfunctie
		Industriefunctie
		Sportfunctie
		Overige bijeenkomstfuncties
		Overige gebruiksfunctie
E	18 minuten	Maximale opkomsttijd

Tabel 2: Normtijden.

BRANDWEER

Fryslân

Het is aan het bestuur om een verantwoorde afweging te maken over het verzorgingsniveau, waarbij de genoemde normen als referentiepunt dienen te fungeren. Afwijkingen van de in het besluit vastgelegde opkomsttijden zullen door het bestuur moeten worden gemotiveerd en gecommuniceerd.

De objecten binnen dit plangebied bevinden zich binnen tijdschijf C en D.

2.2.1 Incident bij het LPG-tankstation/ bij de propaantank

Vooralsnog kan geen rekening worden gehouden met de hittewerende coating uit het 'convenant LPG autogas' (2005)⁶. Tot die tijd heeft de brandweer tussen het ontstaan van het incident en de daadwerkelijk BLEVE ongeveer 10 tot 30 minuten afhankelijk van de inhoud van de tank (zie ook tabel 3). Over het algemeen is die tijd te kort om op te treden.

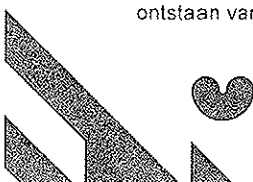
Tijd (min.)	Incidentontwikkeling	Hulpverlening	Zelfredzaamheid
T=0	Brand bij tankwagen	Ontdekkingsstijd	Ontdekkingsstijd
T=1	Ontwikkelingstijd	Meldtijd	Alarmeringstijd
T=2		Opkomsttijd	Ontdekkingstijd
T=3			
T=4			
T=5			
T=6			
T=7	(Kritieke fase)	Inzettijd	Redtijd/ blustijd
T=8			
T=9			
T=10			
T=11			
T=12			
T=13			
T=14			
T=15			
T=16			
T=17			
T=18			
T=19			
T=20			
T=xx			
T=25			

Tabel 3: Voorbeeld normatief incidentverloop bij een BLEVE van een LPG-tankwagen (IPO 08, 2007).

2.2.2 Incident met gevaarlijke stoffen op de weg

Langs autowegen/ doorgaande wegen zijn vaak geen bluswatervoorzieningen aanwezig. De brandweer is in eerste instantie afhankelijk van de 1500 liter bluswater in de tankautospuit. Hiermee kan een personenauto geblust worden. Een vrachtwagen/bus of een tankwagen met gevaarlijke stoffen zal een groot probleem zijn. Dit probleem geldt voor alle wegen met vervoer van gevaarlijke stoffen in Fryslân (en daarbuiten). In Fryslân heeft de brandweer de beschikking over een schuimblushaakarmbak (SBH) en een watertransporthaakarmbak (WTH). Een SBH heeft een tankinhoud van 5.000 liter water. In het DLS-systeem (drukluchtschuim) zit 150l A-schuim en 150l B-schuim. De mogelijkheden worden onderzocht om alcoholbestendig schuim aan te schaffen als regio om meerdere stoffen efficiënter te kunnen blussen.

⁶Uit testen met de hittewerende coating op LPG tankwagens blijkt dat de tijd die de hulpverlening heeft om de tankwagen te blussen of koelen toeneemt tot minstens 90 minuten. Hierdoor zou de kans op het ontstaan van een warme BLEVE met nog eens 95% afnemen

BRANDWEER

Fryslân

Wanneer stoffen op alcoholbasis in aanraking komen met gewoon schuim, dan wordt het water uit het schuim onttrokken waardoor het snel afgebroken wordt. Voor deze stoffen kan er zogenaamd "alcoholbestendig" schuim gebruikt.

2.2.3 Incident bij de buisleiding

In tabel 1 (§ 2.1.5) zijn de minimale afstanden (in meters) gegeven voor volledig beschermde brandweermensen met ademlucht (3 kW/m^2) en onbeschermde hulpverleners en omstanders (1 kW/m^2). Daarnaast is de 10 kW/m^2 -contour gegeven, omdat binnen die contour rekening gehouden moet worden met het ontstaan van secundaire branden. De waarden voor beschermde brandweermensen en voor onbeschermde hulpverleners en omstanders (3 , respectievelijk 1 kW/m^2), zijn gebaseerd op een recent onderzoek van TNO (TNO-DV3 2006 C024).

De brandweer heeft als taken bij het bestrijden van buisleidingincidenten (handreiking buisleidingincidenten, versie 1.0.0):

- redden;
- bronbestrijding;
- effectbestrijding (bijvoorbeeld opmengen, indammen, afdekken of neerslaan van het product);
- waarschuwen van de bevolking;
- waarnemen en meten;
- ontsmetten van mens en dier;
- ontsmetten van voertuigen en infrastructuur;
- toegankelijk maken en opruimen;
- het deelnemen aan het overleg in het COPI.

Doorgaans beperkt de brandweer zich tot het veiligstellen van de omgeving. Het onder controle brengen van de situatie kan pas na en in overleg met de leidingbeheerder. De brandweer heeft de operationele leiding over de incidentbestrijding totdat een stabiele situatie ter afhandeling aan derden overgedragen kan worden.

2.3. Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpdiensten. Dit kan door schuilen en indien nog mogelijk, vluchten uit het bedreigde gebied (zie ook tabel 4). Het optimaliseren van de mogelijkheden voor schuilen stelt eisen aan de ligging en bouw van gebouwen. Voor het vluchten uit het plangebied is de inrichting van de (openbare) ruimte van groot belang voor het faciliteren van de zelfredzaamheid.

De zelfredzaamheid moet in het kader van de verantwoordingsplicht worden beoordeeld.

BRANDWEER

Fryslân

Situatie	Karakterisering	Geadviseerde maatregel	Slachtofferverwachting
1	Met zekerheid geen effect	Geen maatregel	Geen
2	Met zekerheid geen effect of mogelijk irritatie e.d.	Advies binnen blijven	Geen
3	Geen zekerheid op geen effect; voldoende tijd beschikbaar	Ontruimen/evacuatie	Geen
4	Tijd beschikbaar voor ontruiming kort; reële verwachting op slachtoffers bij binnen blijven	Snel ontruimen	Mogelijk
5	Tijd beschikbaar voor ontruimen kort; binnen blijven biedt naar verwachting afdoende bescherming	Alarm binnen blijven	Mogelijk
6	Tijd beschikbaar te kort voor enige ontruiming; geen zekerheid op effect	Alarm binnen blijven	Mogelijk/waarschijnlijk

Tabel 4: Onderscheiden situaties

Mogelijkheden voor zelfredzaamheid

Het beoordelen van de mogelijkheden tot zelfredzaamheid is complex omdat er nog geen generiek beoordelingskader beschikbaar is. Toch zijn wel vier factoren vanuit de externe veiligheid te benoemen die inzicht kunnen verschaffen in de mogelijkheden tot zelfredzaamheid. Deze zijn:

- Functie-indeling; is hoogbouw mogelijk, worden minder zelfredzame personen voorzien?
- Infrastructuur; indien tot evacuatie over wordt gegaan, is de infrastructuur daar dan op ingericht?
- Eisen aan gebouwen: luchtdichte afsluiting is mogelijk.
- De waarschuwings- of alarmeringsvoorzieningen.

Ruimtelijke inrichting	
Functie-indeling	Bebouwing met personen met lage zelfredzaamheid?
	Is er hoogbouw aanwezig?
Infrastructuur	Zijn er voldoende vluchtwegen?
	Is de capaciteit van de aanwezige vluchtwegen voldoende?
	Hebben de vluchtwegen een juiste oriëntatie?
Bebouwing	Voldoet de bebouwing aan het bouwbesluit?
	Zijn de aanwezige vluchtwegen tegengesteld aan de risicobron?
	Luchtdicht afsluiten i.v.m. toxische wolk?
Dekking WAS	Is de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem voldoende?

2.4. Verantwoordingsplicht

In het Bevi, de cRVgs en de nog te publiceren nieuwe AMVB voor buisleidingen is de verantwoordingsplicht opgenomen. Deze verantwoordingsplicht houdt in dat, conform de gespecificeerde kaders in de wetgeving, het groepsrisico onderbouwd én verantwoord moet worden door het bevoegd gezag. Deze verplichting geldt voor elk ruimtelijk besluit. Onder een ruimtelijke besluit valt de vaststelling van een nieuw

BRANDWEER

Fryslân

bestemmingsplan (inclusief de conserverende bestemmingsplannen) en wijzigingen en ontheffingen van het bestemmingsplan.

De essentie van de verantwoordingsplicht is dat een bevoegd gezag zich uitspreekt over de aanvaardbaarheid van het restrisico. Daartoe moet in de afweging van het bevoegd gezag, naast de rekenkundige hoogte van het GR (en de ontwikkeling ten opzichte van de oriëntatiewaarde), tevens rekening worden gehouden met een aantal kwalitatieve aspecten. Hiertoe behoren met name de aspecten 'zelfredzaamheid' (ruimtelijke ordening) en 'bestrijdbaarheid' (hulpverlening). Met de verantwoordingsplicht wordt beoogd een situatie te creëren waarbij zoveel als mogelijk de risico's integraal zijn afgewogen en is geanticipeerd op de mogelijke gevolgen van een incident.

BRANDWEER

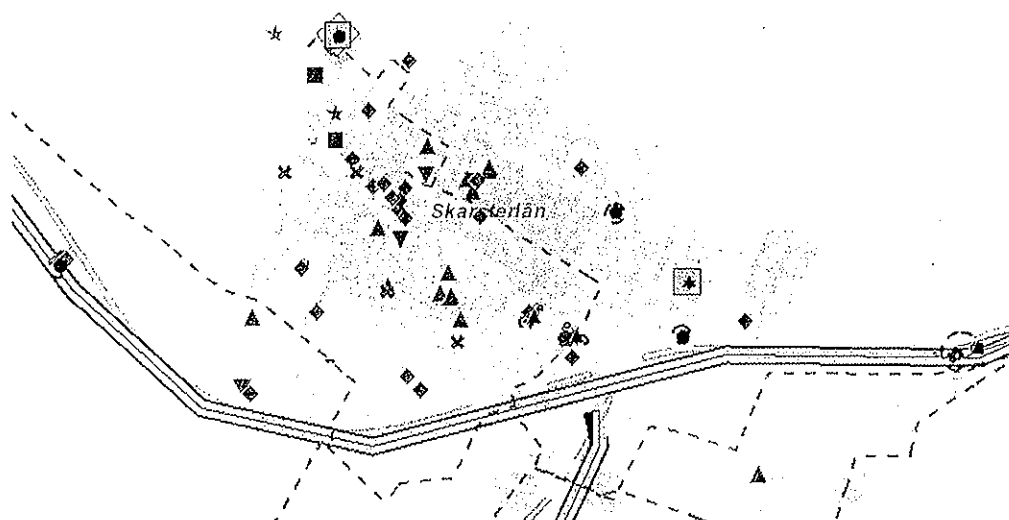
Fryslân

3. De risicobronnen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de risicobronnen die van invloed zijn op het plangebied. Voor de beschouwing van de risicobronnen wordt een onderscheid gemaakt in:

- Risicovolle inrichtingen
- Vervoer van gevaarlijke stoffen
- Buisleidingen

Hieronder is de uitsnede van de professionele risicokaart opgenomen.

Abbeeldingen 5: Uitsnede 22-06-2010 uit de risicokaart betreffende risicovolle activiteiten in het plangebied

3.1. De risicovolle inrichtingen

In of in de directe nabijheid van het plangebied van het voorliggende plan liggen de volgende risicovolle inrichtingen:

- LPG tankstation (BP)
- 2 propaantanks (Dreamflights/ J. de Jong)
- Vuurwerkinrichting (Evuco Vuurwerk)
- Ammoniakoelinstallatie (terrein Douwe Egberts)

3.1.1 LPG-tankstation

In de nabijheid van het plangebied is een LPG-tankstation (BP) gelegen. Het invloedsgebied (150 meter) raakt een klein gedeelte van het plangebied. De bijdrage aan het groepsrisico in het plangebied is dan ook zeer beperkt. Er vinden

BRANDWEER

Fryslân

op basis van dit bestemmingsplan ook geen nieuwe ontwikkelingen plaats binnen dit invloedsgebied.

3.1.2 Propaantanks

In het plangebied liggen 2 propaantanks van 7,2m³ en 8m³. Inrichtingen waar meer dan 13m³ propaan of meer dan 13m³ acetyleen in een insluitsysteem aanwezig is, wordt aangemerkt als Bevi-inrichting. Dat is hier niet het geval.

3.1.3 Vuurwerkinrichting

In het plangebied is een vuurwerkinrichting gelegen. Voor deze inrichting is een opslag vergund van maximaal 3x49 ton consumentenvuurwerk.

Vuurwerkinrichtingen vallen niet onder de werkingssfeer van het Bevi met uitzondering van BRZO inrichtingen. Deze inrichting komt niet boven de drempelwaarden uit van het BRZO (op basis van het netto explosief materiaal). De vuurwerkinrichting binnen het plangebied valt dan ook niet binnen de werkingssfeer van het Bevi.

Op de risicokaart staat deze inrichting nog aangeduid als Bevi-inrichting. Dit is niet juist.

3.1.4 Inrichting met toxische stoffen

In het plangebied is een ammoniakkoelinstallatie gelegen. De vergunde hoeveelheid ammoniak wat in het insluitsysteem aanwezig mag zijn, is maximaal 1500 kg. Bedrijven met meer dan 1500 kg ammoniak worden aangemerkt als Bevi-inrichting. Dat is hier niet het geval.

Op de risicokaart staat deze inrichting nog aangeduid als Bevi-inrichting. Dit is niet juist.

3.2. Transport gevaarlijke stoffen

Plaatsgebonden risico

Voor het plangebied is de weg "A7" van belang. Uit berekeningen in het kader van het ontwerp Basisnet blijkt, dat er geen plaatsgebonden risicocontour 10⁻⁶ buiten deze wegen berekend wordt.

Groepsrisico

De A7 is in het ontwerp Basisnet aangewezen als route voor gevaarlijke stoffen. Voor deze weg gaat geen plasbrandaandachtgebied of veiligheidszone gelden. Wel moet de gemeente rekening houden met het invloedsgebied/ groepsrisico. Hiervoor dient een zone van 200 meter te worden aangehouden. De hoogte van het groepsrisico is voor dit plan niet berekend. Er is tevens geen verantwoording gedaan van het groepsrisico. Dit is op basis van het geldende (circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen) en toekomstige beleid ook niet verplicht. Er vindt namelijk geen toename plaats van het aantal personen op basis van dit ruimtelijk plan (conserverend plan).

In de PGS 3, deel 2 (Handleiding voor de risicoanalyse van transportactiviteiten) is een drempelwaardentabel opgenomen. Op basis van deze tabel kan een inschatting worden gemaakt of er een overschrijdingskans is van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico.

BRANDWEER

Fryslân

Hieronder staat de tabel compleet weergegeven.

Table 1.3 Threshold values below which the societal risk criterion is not exceeded

Population density (pers/ha)	Threshold for LPG (movements/year) (one-sided development)		
	Motorway	Non-urban	Urban
100	500	200	500
90	600	200	700
80	700	200	800
70	900	300	1100
60	1300	400	1500
50	1800	600	2000
40	2800	1000	3500
30	5100	1800	6000
20	11000	4000	13500
10	45500	16000	53000

Rijksweg A7

In dat geval is geen sprake van een overschrijding van de drempelwaarde waarmee ook een overschrijding van het groepsrisico niet denkbaar is. Op basis van tellingen van AVV rijden er circa 756 LPG wagens per jaar over dit gedeelte van de A7. Gezien de bebouwing is 70 a 80 personen per hectare⁷ aannemelijk op dit gedeelte van het plangebied. Bij dit aantal personen per hectare zal er naar verwachting geen overschrijding zijn van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico.

(Nieuwe) bestemmingen binnen het PR/GR

Dit plan maakt geen nieuwe ruimtelijke ontwikkeling binnen het invloedsgebied van de weg mogelijk. Met uitzondering van uitbreiding van bestaande bebouwing.

Relevante scenario's voor het plangebied⁸

Incidenttype	Impact voor plangebied	Waarschijnlijkheid incident
Incident met brandbare vloeistoffen	n.v.t. (bebouwing ligt buiten effectgebied)	n.v.t. (ligt buiten effectgebied)
Incident met brandbare gassen (o.a. Blevé)	Ernstig gevolg	Zeer onwaarschijnlijk
Incident met giftige gassen en vloeistoffen	Ernstig gevolg	Zeer onwaarschijnlijk

Alle bovenstaande criteria worden meetbaar gemaakt door middel van een vijf klassen tellende indeling. Deze klassen zijn:

- Klasse A: Beperkt gevolg
- Klasse B: Aanzienlijk gevolg
- Klasse C: Ernstig gevolg
- Klasse D: Zeer ernstig gevolg
- Klasse E: Catastrofaal gevolg

De waarschijnlijkheid is, net zoals de voorgaande impactcriteria ingedeeld in een vijftal klassen. Deze waarschijnlijkheidsklassen zijn:

- Klasse A: Zeer onwaarschijnlijk

⁷ Dit is een inschatting op basis van de aanwezige functies en de PGS 1 deel 6

⁸ Conform landelijke methodiek voor het regionaal risicoprofiel

BRANDWEER

Fryslân

Klasse B:	onwaarschijnlijk
Klasse C:	Mogelijk
Klasse D:	Waarschijnlijk
Klasse E:	Zeer waarschijnlijk

Bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid binnen plangebied

In de vorige paragraaf zijn de relevante incidenttypen weergegeven. Bij een dreiging van een incident met brandbare gassen (in dit geval wordt uitgegaan van een Bleve) zal het gebied moeten worden geëvacueerd en de tankwagens worden gekoeld (indien nog mogelijk). Bij een daadwerkelijke Bleve moeten in het plangebied ook secundaire branden worden geblust.

Bij een dreiging van een incident met giftige gassen en vloeistoffen is afhankelijk van de beschikbare tijd en omstandigheden een evacuatie van het plangebied mogelijk. Bij het daadwerkelijk optreden van het incident zal er naar binnen moeten worden gevlucht, ramen en deuren worden gesloten en ventilatiesystemen moeten worden uitgezet.

Hieronder worden ook adviezen gegeven die voor de verdere planontwikkeling in het kader van de bestrijdbaarheid van andere incidenten belangrijk zijn.

Waterwinning

In het plangebied zijn voldoende primaire bluswatervoorzieningen aanwezig. Een uitzondering hierop is het bedrijventerrein Sewei. Op dit terrein is een klein deel niet voorzien van primaire waterwinning.

Ook is er voldoende secundair en tertiair bluswater aanwezig. Een uitzondering hierop is het bedrijventerrein Sewei. Op dit terrein is een klein deel gelegen buiten de maximale afstanden voor secundaire waterwinning (maximaal 320 meter).

De afstand van een opstelplaats naar open water mag maximaal 8 meter bedragen⁹. In dit geval is de secundaire en tertiaire waterwinning bereikbaar binnen afstand van 5 meter.

Langs de snelweg zijn geen bluswatervoorzieningen aanwezig. De brandweer is dan in eerste instantie afhankelijk van de 1500 liter bluswater in de tankautospuut. Hiermee kan een personenauto geblust worden. Een vrachtwagen of een tankwagen met gevaarlijke stoffen zal een groot probleem zijn. Incidentbestrijding van de eerder genoemde scenario's is dan ook in principe niet mogelijk.

Ligging/zorgnorm

Op basis van het ontwerpbesluit Veiligheidsregio's is de normtijd voor de functies in het plangebied 8 of 10 minuten. Dit wordt grotendeels wel gehaald. Op basis van het "Dekkingsrapport Gemeente Skarsterlân" wordt voor een klein deel van de Woudfennen fase I deze normtijd niet gehaald (1 tot 5 minuten). Zelfredzaamheid is echter belangrijk bij de genoemde incidenttypen, omdat de capaciteit van de hulpverlening in het eerste kwartier laag is.

Bereikbaarheid

Voor het plangebied geldt dat deze onafhankelijk vanaf twee of meerdere zijden bereikbaar moet zijn voor hulpverleningsdiensten. Er moet voorkomen worden, dat er maar één toegangsweg is. Voor dit plangebied geldt dat het plangebied op meerdere manieren is ontsloten¹⁰. Alleen voor het bedrijventerrein Douwe Egberts/ Imperial Tobacco ontbreekt een goede tweede ontsluiting. In het najaar van 2010

⁹ Handreiking proactie Fryslân, 2009

¹⁰ Handreiking proactie Fryslân, 2009

BRANDWEER

Fryslân

zal de situatie gewijzigd worden en is er voor hulpverleningsdiensten een goede tweede ontsluiting vanaf de Slachtedyk mogelijk.

Zelfredzaamheid

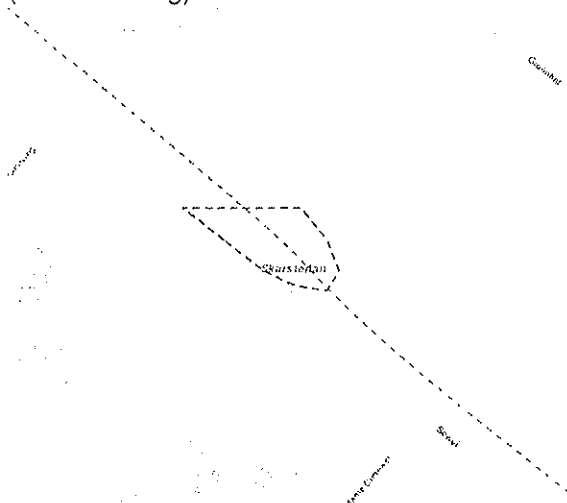
De functies binnen het invloedsgebied zijn bestemd voor zelfredzame personen. Met uitzondering van een kinderspeelparadijs op de Woudfennen.

Ruimtelijke inrichting		ja/nee/nvt
Functie-indeling	Bebouwing met personen met lage zelfredzaamheid?	Ja
	Is er hoogbouw aanwezig?	Ja (slechts 1 locatie)
Infrastructuur	Zijn er voldoende vluchtwegen?	Ja
	Is de capaciteit van de aanwezige vluchtwegen voldoende?	Ja
	Hebben de vluchtwegen een juiste oriëntatie?	Ja
Bebouwing	Voldoet de bebouwing aan het bouwbesluit?	Is verplicht
	Zijn de aanwezige vluchtwegen tegengesteld aan de risicobron?	Ja
	Luchtdicht afsluiten i.v.m. toxische wolk?	Niet bekend
Dekking WAS	Is de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem voldoende?	Ja

3.3. Hogedruk aardgasleidingen

In het plangebied liggen diverse hogedruk aardgasleidingen (4 inch tot 8,63 inch, 40 bar werkdruk). De leidingen hebben een dodelijk effectgebied van 45 meter tot 95 meter.

Vooruitlopend op het nieuwe beleid/ wetgeving dient rekening te worden gehouden met het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. De Gasunie heeft voor deze leiding de plaatsgebonden risicocontour en het invloedsgebied berekend. De Gasunie stelt dat voor het tracé in de directe nabijheid van dit plangebied geen sprake is van een risicocontour voor het plaatsgebonden risico 10^{-6} met uitzondering van een klein gedeelte van de leiding ten noorden van de Woudfennen (zie afbeelding).

Meiinoar foarút

BRANDWEER

Fryslân

Binnen deze contour bevinden zich geen relevante kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten in dit bestemmingsplangebied.

Relevante scenario's voor het plangebied¹¹

Incidenttype	Impact voor plangebied	Waarschijnlijkheid incident
Fakkelbrand	Beperkt	Zeer onwaarschijnlijk
Ontploffing van vrijgekomen gaswolk	Zeer ernstig	Zeer onwaarschijnlijk

Alle bovenstaande criteria worden meetbaar gemaakt door middel van een vijf klassen tellende indeling. Deze klassen zijn:

- Klasse A: Beperkt gevolg
- Klasse B: Aanzienlijk gevolg
- Klasse C: Ernstig gevolg
- Klasse D: Zeer ernstig gevolg
- Klasse E: Catastrofaal gevolg

De waarschijnlijkheid is, net zoals de voorgaande impactcriteria ingedeeld in een vijftal klassen. Deze waarschijnlijkheidsklassen zijn:

- Klasse A: Zeer onwaarschijnlijk
- Klasse B: onwaarschijnlijk
- Klasse C: Mogelijk
- Klasse D: Waarschijnlijk
- Klasse E: Zeer waarschijnlijk

Bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid binnen plangebied

In de vorige paragraaf zijn de relevante incidenttypen weergegeven. Bij een dreiging van een incident met een hogedruk aardgasleiding zal het effectgebied geëvacueerd moeten worden. Bij een daadwerkelijk incident met een dergelijke leiding zal het optreden van de brandweer zich toespitsen op het blussen van secundaire branden en het redden van getroffen personen in het gebied.

De bestrijdbaarheidsaspecten zijn in paragraaf 3.2 reeds besproken.

In het kader van de gasleiding op het terrein van Douwe Egberts/ Imperial Tobacco kan bij een verkeerde windrichting de brandweerpost niet uitrukken. Dit is een extra complicatie.

Zelfredzaamheid

Binnen het invloedsgebied van de buisleidingen zijn geen functies aanwezig bedoeld voor mensen met een beperkte zelfredzaamheid. Wel zit er bij 1 van de buisleidingen een groot partycentrum (1600 personen) binnen het invloedsgebied van de buisleiding.

Ruimtelijke inrichting		ja/nee/nvt
Functie-indeling	Bebouwing met personen met lage zelfredzaamheid?	Nee
	Is er hoogbouw aanwezig?	Nee
Infrastructuur	Zijn er voldoende vluchtwegen?	Ja
	Is de capaciteit van de aanwezige vluchtwegen voldoende?	Ja
	Hebben de vluchtwegen een juiste oriëntatie?	Ja

¹¹ Conform landelijke methodiek voor het regionaal risicoprofiel

BRANDWEER

Fryslân

Bebouwing	Voldoet de bebouwing aan het bouwbesluit?	Is verplicht
	Zijn de aanwezige vluchtwegen tegengesteld aan de risicobron?	Niet bekend
	Luchtdicht afsluiten i.v.m. toxische wolk?	N.v.t.
Dekking WAS	Is de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem voldoende?	Ja

(Nieuwe) bestemmingen binnen het PR/GR

Het plan maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk binnen het invloedsgebied van de buisleidingen.

3.4. Overige opmerkingen ruimtelijk plan/ milieuvergunning

Gezien het invloedsgebied van de risicobronnen wordt geadviseerd om binnen de invloedsgebieden de ontwikkeling van niet of verminderd zelfredzame functies in de toekomst te voorkomen, zoals een kinderspeelparadijs. Dit is echter een beleidsmatige overweging.

Binnen het bedrijventerrein heeft het tentoonstellingsgebouw (Stichting it Toanhûs) de bestemming "maatschappelijk". Hierbinnen kunnen ook niet-zelfredzame objecten worden opgericht. Gezien de aard van het terrein en de naastgelegen buisleiding is het verstandig om dit te voorkomen.

Op alle drie de terreinen worden risicovolle inrichtingen uitgesloten. Hoewel Brandweer Fryslân dit positief vindt, is het de vraag of dit ook wenselijk is op de locaties met de "zwaardere" milieucategorieën van bedrijven. Indien alsnog gekozen wordt voor het toestaan van risicovolle activiteiten op een aantal locaties, kan hiervoor een wijzigingsbevoegdheid worden opgenomen in dit bestemmingsplan waarin voorwaarden worden gesteld.

BRANDWEER

Fryslân

4. Conclusies en advies

4.1. Conclusies

Dit brandweeradvisie betreft het bestemmingsplan "Bedrijventerreinen Joure" in de gemeente Skarsterlân. Dit is een conserverend bestemmingsplan. Binnen en in de nabijheid van het plangebied ligt een aantal risicobronnen. Deze risicobronnen zijn te onderscheiden in de volgende drie categorieën:

- risicovolle inrichtingen
- vervoer van gevaarlijke stoffen
- hogedruk aardgasleidingen

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobronnen:

- plaatsgebonden risico.
- groepsrisico.
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.
- bestrijdbaarheid.
- zelfredzaamheid.

Onderstaand zijn per categorie de conclusies opgenomen.

4.1.1 Risicovolle inrichtingen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobronnen zijn:

LPG tankstation (BP)

- De plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} ligt buiten het plangebied.
- Het invloedsgebied (150 meter) raakt een beperkt gedeelte van het plangebied.
- De bijdrage aan het groepsrisico van dit bestemmingsplan is zeer beperkt en niet relevant om te berekenen.
- Er vinden op basis van dit bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen plaats binnen het invloedsgebied.

2 propaantanks (Dreamflights/ J. de Jong)

- In het plangebied liggen 2 propaantanks van $7,2\text{m}^3$ en 8m^3 .
- Deze 2 inrichtingen vallen niet onder de werkingssfeer van het Bevi.

Vuurwerkinrichting (Evuco Vuurwerk)

- Deze inrichting komt niet boven de drempelwaarden uit van het BRZO (op basis van het netto explosief materiaal).
- De vuurwerkinrichting binnen het plangebied valt dan ook niet binnen de werkingssfeer van het Bevi.
- Op de risicokaart staat deze inrichting nog aangeduid als Bevi-inrichting. Dit is niet juist.

Ammoniakoelinstallatie (terrein Douwe Egberts/ Imperial Tobacco)

- De vergunde hoeveelheid ammoniak wat in het insluitsysteem aanwezig mag zijn, is maximaal 1500 kg.
- De inrichting valt niet binnen de werkingssfeer van het Bevi.

BRANDWEER

Fryslân

- Op de risicokaart staat deze inrichting nog aangeduid als Bevi-inrichting. Dit is niet juist.

4.1.2 Vervoer van gevaarlijke stoffen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobron zijn:

- Voor het plangebied is de weg "A7" van belang. Uit berekeningen in het kader van het ontwerp Basisnet blijkt, dat er geen plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} buiten deze weg berekend wordt.
- De hoogte van het groepsrisico is voor dit plan niet bekend. Op basis van de drempelwaardentabel (PGS 3, deel 2) is een overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico niet aannemelijk ter hoogte van dit plangebied.
- Er is geen verantwoording gedaan van het groepsrisico. Dit is op basis van het geldende (circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen) en toekomstige beleid ook niet verplicht. Er vindt namelijk geen toename plaats van het aantal personen binnen het invloedsgebied van de weg op basis van dit ruimtelijk plan.

4.1.3 Hogedruk aardgasleidingen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobronnen zijn:

- In het plangebied liggen diverse hogedruk aardgasleidingen (4 inch tot 8,63 inch, 40 bar werkdruk). De leidingen hebben een dodelijk effectgebied van 45 meter tot 95 meter.
- Het plan maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk binnen het invloedsgebied van de buisleidingen.
- Binnen de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} bevinden zich geen relevante kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten in dit bestemmingsplangebied.

4.1.4 Bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid

Voor zover te beoordelen komen geen knelpunten in de zelfredzaamheid naar voren voor de bestemmingen binnen dit bestemmingsplan met uitzondering van de aanwezigheid van een kinderspeelparadijs op de Woudfennen binnen het invloedsgebied van de A7.

In het kader van de bestrijdbaarheid komen 2 knelpunten naar voren wat betreft de bereikbaarheid en de primaire en secundaire waterwinning op een klein gedeelte van het bedrijventerrein Sewei. In het kader van het KVO-B-traject zijn al voorstellen gedaan voor het verbeteren van de waterwinning en de bereikbaarheid.

4.1.5 Overige opmerkingen bestemmingsplan

Binnen het bedrijventerrein heeft het tentoonstellingsgebouw (Stichting it Toanhûs) de bestemming "maatschappelijk". Op basis van deze bestemming kunnen ook niet-zelfredzame objecten worden opgericht. Gezien de aard van het terrein en de naastgelegen buisleiding is het verstandig om dit te voorkomen.

Op alle drie de terreinen worden risicovolle inrichtingen uitgesloten. Het is de vraag of dit ook wenselijk is op de locaties met de "zwaardere" milieucategorieën van bedrijven.

BRANDWEER

Fryslân

4.2. Advies

Brandweer Fryslân adviseert in relatie tot het plan om:

- De ontwikkeling van niet of verminderd zelfredzame functies in de toekomst te voorkomen binnen de invloedsgebieden van de risicobronnen, zoals een kinderspeelparadijs. Dit is echter een beleidsmatige overweging.
- Te heroverwegen of het wenselijk is om in de toekomst geen risicovolle inrichtingen toe te staan op alle locaties binnen deze bedrijventerreinen.
- Binnen de bestemming "maatschappelijk" niet-zelfredzame functies uit te sluiten.
- Middels het KVO-B-traject de waterwinning en de bereikbaarheid te verbeteren van het bedrijventerrein Sewei in combinatie met het project Knooppunt Joure.
- De Bevi-aanduiding van de genoemde inrichtingen op de risicokaart te verwijderen.

4.3. Restrisico

Ondanks de maatregelen ter verhoging van de veiligheid kunnen risico's nooit voor 100% weggenomen worden. Ook na het nemen van veiligheidsverhogende maatregelen zal een restrisico blijven bestaan. Het bestuur van de gemeente dient verantwoording te nemen voor dit restrisico.

Het gemeentebestuur maakt deze afweging voor het restrisico d.m.v. de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico bij dit bestemmingsplan en dit brandweeradvis. De essentie is dat een bevoegd gezag zich uitspreekt over de aanvaardbaarheid van het restrisico. Daartoe moet in de afweging van het bevoegd gezag, naast de rekenkundige hoogte van het GR (en de ontwikkeling ten opzichte van de oriëntatiewaarde), tevens rekening te worden gehouden met een aantal kwalitatieve aspecten. Hiertoe behoren met name de aspecten 'zelfredzaamheid' (ruimtelijke ordening) en 'bestrijdbaarheid' (hulpverlening).

Het is aan het bevoegd gezag (B&W) om op basis van de verantwoordingsplicht en het brandweeradvis een integrale afweging te maken van tussen ruimtelijke, economische en sociale aspecten t.o.v. beperkingen en mogelijkheden vanuit de externe veiligheid.

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Skarsterlân
Postbus 101
8500 AC JOURE

Friesland
Snekertrekweg 61
8912 AA Leeuwarden
Postbus 1090
8200 BB Lelystad
Telefoon 088 8845594
Fax 088 8845300
www.vitens.nl

Behandeld door	mw. H. Koen	Datum	25 augustus 2010
Doorkiesnummer	(088) 884 53 69	Uw kenmerk	
Ons kenmerk	2010/483 SECR/hkh	Email	hannie.koen@vitens.nl
Onderwerp	Ontwerpbestemmingsplan Joure Bedrijventerrein		

Geacht College,

Wij danken u voor toezending van bovengenoemd ontwerpbestemmingsplan. Dit plan geeft ons geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Met vriendelijke groet,

drs. L.W. Brouwer
manager Bedrijfsbureau

GEMEENTE SKARSTERLAN stuknummer 2010.4277 *h*

Ontvangstdatum: 26-08-2010
Behandelend ambtenaar: Zaai, G.
Streefdatum: 07-10-2010
Classificatienummer: -1.731.21
Cluster visie

Gemeente Skarsterlan
t.a.v. G. Zaal / Afd. Ruimtelijke Ordening
Postbus 101
8500 AC Joure

Datum : 10 januari 2011   Ref.: AF

Betreft : Inspraak Voorontwerp Bestemmingsplan.

Geachte heer Zaal,

Als eerste de beste wensen voor het jaar 2011. Wij hebben uw brief met kenmerk 2010.3818.tgz in goede orde mogen ontvangen ondanks het abuis in de adressering (plaatsnaam Leeuwarden).

Wij stellen het bijzonder op prijs dat u voornemens bent om onze opmerkingen, die het afgelopen jaar met u zijn besproken op te nemen in het concept Bestemmingsplan. Ervan uitgaande dat de bouwhoogtes die zijn aangegeven op de schets van 8 juli 2010 (kopie is ingesloten) worden aangehouden.

Wel hebben wij de volgende opmerkingen over de eerste alinea op blad 3 van uw brief. In de 1ste zin geeft u aan: *“bouwmogelijkheden voor de beoogde nieuwe situaties zodanig vorm te geven dat het verlenen van medewerking mogelijk is na een nadere toetsing t.a.v de ruimtelijke/stedebouwkundige- en omgevingsaspecten, zoals ....”*

Wij zien niet in wat in deze zin afwijkend is van hetgeen vereist is op basis van de Wro. Zou u ons kunnen aangeven wat u bedoeld met zodanig vorm te geven. Wat wordt hierover in het bestemmingsplan opgenomen?

En ten aanzien van de 2de zin; *“De huidige vergunde geurcontour is voor ons het uitgangspunt bij de beoordeling van plannen”*

Wij denken dat bij de beoordeling van toekomstige plannen niet de huidige vergunde geurcontour het uitgangspunt is, maar juist de milieucategorie met bijbehorende milieuzonering die is vastgelegd in het bestemmingsplan. De vergunde geurcontour is namelijk een moment opname, terwijl de milieucategorie in een bestemmingsplan de ruimtelijke scheiding juist waarborgt tussen milieubelastende inrichtingen en milieugevoelige functies (wonen e.d.) voor de langere termijn.

Graag maken wij ook gebruik van uw aanbod om de komende tijd af te stemmen over acceptabele geurbelasting in relatie tot een milieuzone rondom onze inrichting. Wij wachten dan ook het initiatief van uw kant af.

GEMEENTE SKARSTERLAN stuknummer 2011.166

Ontvangstdatum: 11-01-2011
Behandelend ambtenaar: visie
Streefdatum: 22-02-2011
Classificatienummer: -1.731.21
Cluster: visie

Als laatste stellen wij het op prijs om geïnformeerd te blijven over de voortgang van het invoeren van het nieuwe bestemmingsplan. En zullen zelf binnenkort contact opnemen met Bouwtoezicht om het vooroverleg te openen over de in te dienen aanvraag Omgevingsvergunning voor de Biomassacentrale die zal worden opgericht nabij FJ-23 en een nieuwe vriesdroogfabriek naast FJ-38.

Mochten er nog vragen zijn dan kunt u altijd contact met mij opnemen via het doorkiesnummer 0513 488 543 over het bouwkundige gedeelte of met Piet de Vries (0513 488 675) over de milieuaspecten.

Met vriendelijke groet,

Ate Feenstra

Koninklijke Douwe Egberts
Gebouwendienst Sara Lee International
Mail: ate.feenstra@saralee.com

Van: Gijs Zaal
Aan: Div
Datum: Donderdag 22 Juli 2010 8:46
Onderwerp: Doorgest.: inspraakreactie van Sara Lee Douwe Egberts op het voorontwerpbestemmingsplan Joure-Bedrijventerreinen, onderdeel Tolhuswei DE te Joure
Bijlagen: InspraakDE (2).doc; Milieuzone Joure bestemmingsplan.doc

Div:

bijg. mail = inspraakreactie op voorontwerpbestemmingsplan Joure Bedrijventerreinen: ter inboeking

>>> "Staal, Marjan" <marjan.staal@dhv.com> 7/14/2010 3:00 >>>

Geachte heer Zaal,

Hierbij doe ik toekomen de inspraakreactie van Sara Lee / Douwe Egberts op het voorontwerpbestemmingsplan Joure-Bedrijventerrein, onderdeel Tolhuswei DE te Joure met als bijlage een kaart waarin de voor SLDE geldende milieuzone is ingetekend. In de inspraakreactie heb ik ook verwerkt de afspraken over de invulling van het bestemmingsplan, die wij tijdens het overleg van 8 juli 2010 met elkaar hebben gemaakt.

Voor nadere vragen kunt u altijd met mij contact opnemen (met uitzondering van 22 juli tot 11 augustus, dan ben ik wegens vakantie niet bereikbaar)

Met vriendelijke groet,

mr. drs. M.E.F. (Marjan) Staal
Senior Juridisch Adviseur

GEMEENTE SKARSTERLAN stuknummer 2010.3818

Ontvangstdatum: 22-07-2010
Behandelend ambtenaar: Zaal, G.
Streefdatum: 02-09-2010
Classificatienummer: -1.731.21
Cluster visie

Inspraak van Sara Lee / Douwe Egberts op het voorontwerpbestemmingsplan Joure- Bedrijventerreinen, onderdeel Tolhuswei DE te Joure

Inleiding

Namens Sara Lee / Douwe Egberts (SLDE) is op 2 juli 2010 door de heer P. de Vries een voorlopige inspraakreactie op het voorontwerpbestemmingsplan Joure-Bedrijventerreinen, onderdeel Tolhuswei DE d.d 14-04-2010 per e-mail aan de heer G. Zaal van de gemeente Skarsterlan gestuurd. De heer Zaal heeft op deze reactie gereageerd en vervolgens hebben vertegenwoordigers van gemeente Skarsterlan en van SLDE op 8 juli 2010 de belangrijkste reacties van SLDE op het voorontwerp besproken.

In deze inspraakreactie wordt aangegeven welke punten in het bestemmingsplan naar mening van SLDE gewijzigd of toegelicht zouden moeten worden, wat hierop de reactie van de gemeente is en wat partijen hierover hebben afgesproken.

Aandachtspunten voor SLDE :

1. Milieuzonering – afstanden – categorie indeling
2. Indeling van bedrijfsterrein in zones voor bouwhoogte
3. Beperkingen aan bouwhoogtes
4. De NOI is bestemd als nutsvoorziening
5. Horecabestemming

Ad 1 Milieuzonering

Inspraak SLDE

SLDE heeft in haar eerste reactie aangegeven, dat SLDE een categorie 5.1 bedrijf is met bijbehorende hinderafstanden en dat dat in het bestemmingsplan niet duidelijk wordt. In de plankaart staan voor het SL/DE terrein namelijk verschillende categorieën ingetekend. SLDE is van mening dat de zonering duidelijk zichtbaar op de kaart aangebracht moet worden zodat planologen in omringende bestemmingsplannen hier rekening mee kunnen houden. Uitbreidingen moeten mogelijk blijven voor de toekomst.

Reactie gemeente.

De gemeente bevestigt, dat de gehele locatie van DE de bestemming koffiebranderij heeft met de daarbij behorende milieucategorie 5.1. Dit houdt in dat er voor nieuwe ontwikkelingen rondom het bedrijventerrein rekening wordt gehouden met een milieuzone van 500 meter vanaf de terreingrens, maar in de richting van het dorp (zuid-west) met een milieuzone van 300 meter, omdat daar een gemengd gebied ligt bedoeld voor wonen en werken. SLDE heeft ter verduidelijking een kaartje met de milieuzone bijgevoegd. Bij de omliggende plannen wordt altijd rekening gehouden met de bestaande situatie; daarvoor is het opnemen van zones op de kaart naar mening van de gemeente niet noodzakelijk.

SLDE moet zelf aangeven waar ze de grens van 4.2 naar 3.2 willen hebben. SLDE geeft aan dat dit moet zijn vanaf de Theefabriek langs het kantoorgebouw naar de Leeuwarderweg), hierdoor valt de volledige Energie Centrale binnen de zone 4.2. De gemeente geeft als uitleg over de in de plankaart opgenomen aanduidingen voor andere (lagere) categorie-indelingen, dat deze indeling geen betrekking heeft op de huidige situatie, maar alleen geldt voor een eventuele toekomstige situatie, waarin SLDE van de locatie zou vertrekken en hiervoor in de plaats zich nieuwe bedrijven, niet zijnde een koffiebranderij of soortgelijk bedrijf, zouden vestigen.

Ad 2 en 3 Bouwhoogte.

Inspraak SLDE

SLDE geeft aan dat de thans in het bestemmingsplan toegestane bouwhoogtes te beperkend zijn.

Reactie gemeente

De gemeente bevestigt, dat de in het bestemmingsplan opgenomen bouwhoogtes voor SLDE niet beperkend mogen zijn en stelt voor dat SLDE aangeeft wat de hoogtes moeten worden. Door Ate Feenstra van SLDE is tijdens het overleg een kaart overhandigd, waarin is aangegeven welke hoogtes voor de bedrijfsvoering nodig zijn.

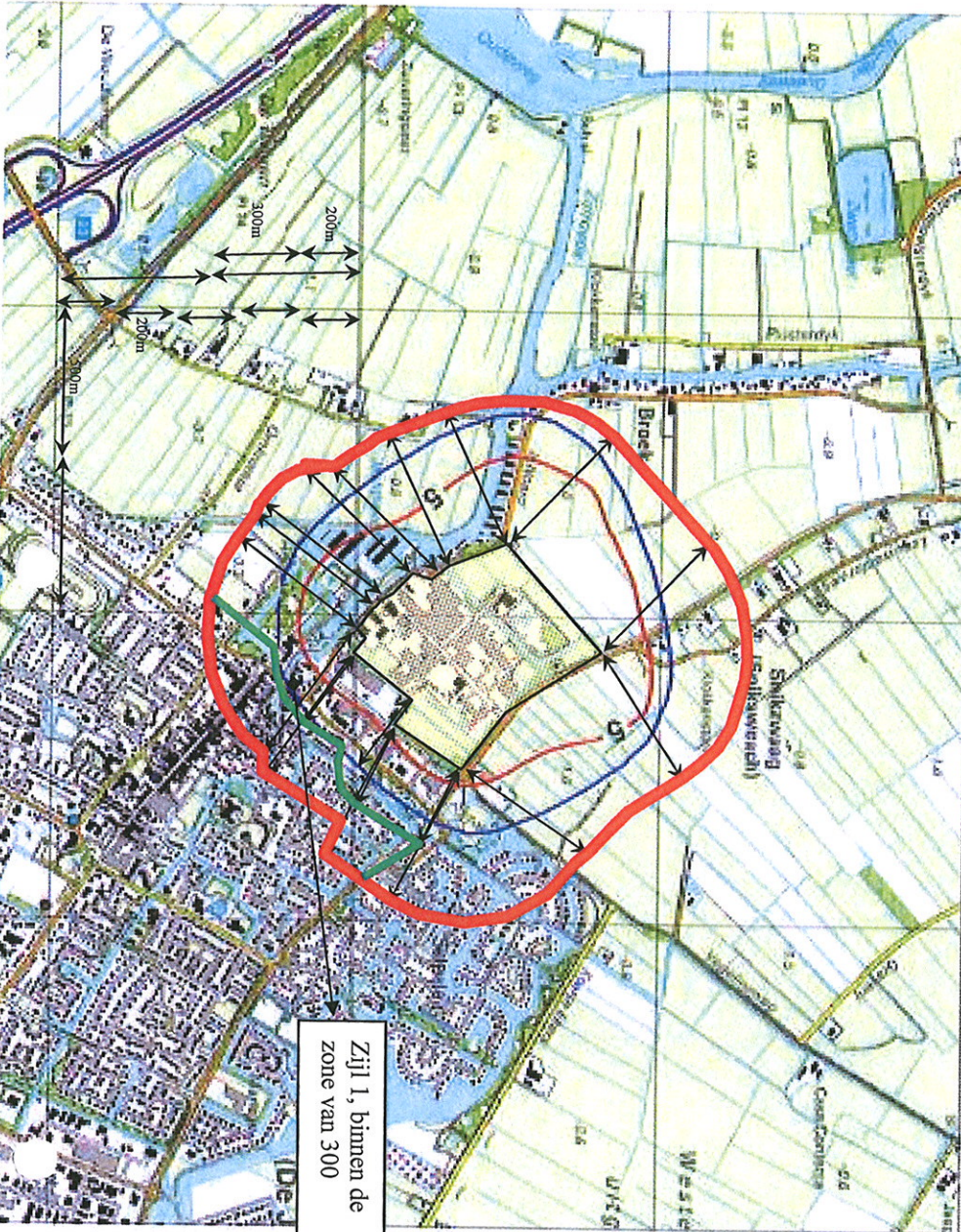
Afgesproken wordt, dat de bouwhoogten in het bestemmingsplan op voorstel van Ate Feenstra en na controle op werkelijke gebouwhoogte aangepast worden.

Milieuzone rondom specifieke bestemming koffiebranderij (cat 5.1 met afstand 500 meter tot woongebied en 300 meter tot gemengd gebied))

SBI-CODE	OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS	GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE	INDICES			
									VERKEER	VISUEEL	BODEM	LUCHT
1586	1 - koffiebranderijen	500		30	200 C	10	500 D	5.1	2 G	1		
1586	2 - theepakerijen	100		10	30	10	100	3.2	2 G	1		
160	Tabakverwerkende industrie	200		30	50 C	30	200	4.1	2 G	1		

afbeelding II.1. Aangevraagde situatie (5 gelm³ als 98-percentiel)

— Zone van 500 meter
— Zone van 300 meter

HOEKSTRA

HOUTKONSTRUKTIES

W.H. Hoekstra

Tel: 0513-413634

Fax: 0513-411914

Mob: 06-22222432

Privè: 0513-411248

Fr.B. 29.66.90.058

b.t.w.nr. 8133.82.749

Canadese Houtbouwsystemen voor nieuw- en verbouw

Datum: 25-06-2010

Betreft: voorontwerpbest.plan

Gem. Skarsterlan

t.a.v. G. Zaal

Joure

M.H.,

Op kaart Sewei met bedrijven en woningen staat aangegeven, dat wij aan de voorzijde (Handelswei 5) onze woning hebben.

Dit is echter niet het geval.

Wij wonen aan de achterzijde met uitzicht naar de W.H.singel.

Wij vragen ons af, waarom dit zo gewijzigd is.

Wij hebben verschillende belangstellenden voor ons pand met in pandige woning.

De vraag is steeds weer : Mag degene die het van ons koopt er ook bij wonen ???? of zijn er voorwaarden, zo ja welke.

Mag of kan de huidige in pandige woning omgebouwd worden tot kantoren en er een vrijstaande "bedrijfswoning" achter onze loods gebouw worden????

Hierop gaarne schriftelijk (binnen 4 weken) uw antwoord op deze vragen.

Met vriendelijke groeten,

L. Hoekstra

GEMEENTE SKARSTERLAN stuknummer 2010.3341

Ontvangstdatum: 25-06-2010

Behandelend ambtenaar: Zaal, G.

Streefdatum: 06-08-2010

Classificatienummer: -1.731.21

Cluster visie

K.v.K. Leeuwarden nr. 01065615

Op al onze aanbiedingen en overeenkomsten zijn van toepassing de Algemene Voorwaarden van

L.H. Houtconstructies, gedeponeerd ter griffie van de rechtbank te Alkmaar nr. 03/155.

Een exemplaar zal op verzoek gratis worden toegezonden.

Van: "Johan Jansen" <j.jansen@bowierecycling.nl>
Aan: <info@skarsterlan.nl>
Datum: 7/6/2010 5:33
Onderwerp: inspraak voorontwerpbestemmingsplan
Bijlagen: Brief Gemeente Skarsterlân Joure 7 juli 2010.doc; 0502_001.pdf

Beste mevrouw Hornstra,

Bijgaand onze reactie inzake het voorontwerpbestemmingsplan.

Graag horen wij van u.

Vriendelijke Groet,

GEMEENTE SKARSTERLAN stuknummer 2010.3515

Ontvangstdatum: 07-07-2010
Behandelend ambtenaar: Zaal, G.
Streefdatum: 18-08-2010
Classificatienummer: -1.731.21
Cluster: visie

Joh. W. Jansen

Regiomanager Bowie Noord

Alle uitgaande berichten van Bowie Recycling B.V. zijn gecontroleerd op alle bekende virussen door MessageLabs.

All outbound messages from Bowie Recycling B.V. have been checked for all known viruses by MessageLabs.

Gemeente Skarsterlân Joure

T.a.v Burgemeester en Wethouder

Afdeling Publiekszaken, Cluster Informatie

Mw. F. Hornstra

Geachte Mw. Hornstra,

Met referte aan uw brief van 22 juni 2010 zonder kenmerk berichten wij u onderstaande.

In het voorontwerpbestemmingsplan is ons bedrijf (Bowie Recycling, Haskerveldweg 2a, 8501 ZE Joure) gesitueerd op een perceel met bestemming SBI cat 3.2 met daarbij de aanduiding: sb-pbr.

Ons bedrijf dat reeds enige tijd in het bezit van een vergunning voor o.a. de verwerking van puin zou ons inziens minimaal een bestemming 4.2 moeten krijgen. De Wet milieubeheervergunning met kenmerk 00825540, afgegeven door provincie Fryslan op d.d. 7 mei 2009, is bijgesloten in deze mail.

Voorts merken wij op, dat het terrein, reeds enige tijd in ons eigendom, op uw tekening nog niet verkaveld is en nog steeds wordt gezien als onderdeel van de firma v.d. Wal Sloopwerken

Graag zien wij de tekening aangepast.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groeten,

Bowie Recycling B.V.

Joh. W. Jansen

Bowie Recycling BV Noord Nederland
t.a.v. de heer J. Jansen
Haskerveldweg 2
8101 ZE JOURE

Leeuwarden, 7 mei 2009

Verzonden, **08 MEI 2009**

Ons kenmerk : 00825540
Afdeling : Omgevingsvergunningen en Toezicht
Behandeld door : J. Bakker (058) 292 55 16 of j.bakker@fryslan.nl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 2

Onderwerp : Toezending beschikking Ingevolge Wet milieubeheer Bowie Recycling,
Haskerveldweg 2, te Joure

Hierbij zenden wij u een exemplaar van onze beschikking van 6 mei 2009 met kenmerk 822062, op uw aanvraag om vergunning ingevolge de Wet milieubeheer voor het oprichten en het in werking hebben van een inrichting voor het opslaan, be- en verwerken van bouw- en sloopafval, asfalt, (verontreinigde) grond en bedrijfsafval op de locatie Haskerveldweg 2 te Joure.

Voorts zenden wij u een exemplaar van de kennisgeving. Voor informatie over de termijn van terinzagelegging en het indienen van een beroepsschrift verwijzen wij u naar de inhoud van de kennisgeving.

Namens het College van Gedeputeerde Staten,

Sita de Jong-Rauwerda
Medewerker ondersteuning Afdeling Omgevingsvergunningen & Toezicht

GEMEENTE SKARSTERLÂN
Kennisgeving beschikking Wet milieubeheer

Gedeputeerde Staten hebben aan **Bowie Recycling B.V.** een vergunning verleend. De vergunning heeft betrekking op het oprichten en het in werking hebben van een inrichting voor het opslaan, be- en verwerken van bouw- en sloopafval, asfalt, (verontreinigde) grond en bedrijfsafval op de locatie **Haskerveldweg 2 te Joure**.

De vergunning is ongewijzigd ten opzichte van de ontwerp-vergunning.

De stukken liggen van **11 mei t/m 22 juni 2009** ter inzage in het:

- provinsjehûs, elke werkdag van 9.00 tot 16.00 uur (graag vooraf contact opnemen).
- gemeentehuis in Joure, maandag van 13.30 tot 20.00; dinsdag t/m donderdag van 08.30 tot 17.00 en vrijdag tot 16.00 uur.

Tegen het besluit kan van 12 mei t/m 22 juni 2009 beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage door:

- belanghebbenden die zienswijzen naar voren hebben gebracht over de ontwerp-beschikking;
- belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen naar voren te hebben gebracht over de ontwerp-beschikking.

Het beroepschrift bevat ten minste:

- naam, adres en handtekening van de indiener;
- dagtekening;
- omschrijving van het bestreden besluit;
- gronden van het beroep.

Gedurende de beroepstermijn kan bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een verzoek worden gedaan tot het treffen van een voorlopige voorziening. De indiener van het verzoekschrift moet daarbij een kopie van het beroepschrift meesturen.

Voor inlichtingen en inzage van de stukken neemt u contact met de mevrouw J. Brinksma, afdeling Omgevingsvergunningen en Toezicht, tel. 058-292 52 98.

T.a.v. Lift Marketing communicatie bv:
te plaatsen in de Leeuwarder Courant en het Friesch Dagblad, zaterdag 9 mei 2009